

Licence, pacht závodu

Uzavřením smlouvy o pachtu závodu, jehož součástí je licence k předmětu průmyslového vlastnictví poskytnutá propachtovateli licenční smlouvou uzavřenou podle § 508 a násl. obch. zák., vzniká právo pachtýře užívat předmět průmyslového vlastnictví v rozsahu poskytnuté licence pouze tehdy, pokud k tomu poskytovatel licence udělil souhlas.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 23 Cdo 2495/2022-89 ze dne 31.10.2022)

Nejvyšší soud rozhodl ve věci žalobců a) R. S., nar. XY, bytem v XY, a b) R. K., nar. XY, bytem v XY, obou zastoupených Mgr. J.V., advokátem se sídlem v P., proti žalované J. J., nar. XY, se sídlem v XY, identifikační číslo osoby XY, zastoupené JUDr. J.H., advokátem se sídlem v P., o ochranu práv k ochranným známkám, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 41 Cm 21/2020, o dovolání žalované proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 1. 3. 2022, č. j. 3 Cmo 128/2021-63, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 3. 2021, č. j. 41 Cm 21/2020-42, uložil žalované povinnost zdržet se užívání označení „DEPROSAN“ v rámci obchodního styku ve spojení s výrobky a službami ve výroku blíže specifikovanými (výrok I), zdržet se užívání označení „DEPROS“ v rámci obchodního styku ve spojení s výrobky a službami ve výroku blíže specifikovanými (výrok II) a stáhnout jí vyráběné výrobky nesoucí tato označení z trhu (výroky III a IV) a rozhodl o nákladech řízení (výrok V).

2. K odvolání žalované Vrchní soud v Praze dovoláním napadeným rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé a rozhodl o nákladech řízení.

3. Ve svém rozhodnutí vyšel odvolací soud ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, jež v odvolacím řízení nedoznala změn, podle kterých jsou žalobci společně s další osobou spoluvlastníky slovní ochranné známky ve znění „DEPROS“ zapsané v rejstříku ochranných známek pod číslem XY pro třídy výrobků a služeb 1, 3 a 5 s právem přednosti od 25. 7. 2001 a spoluvlastníky slovní ochranné známky ve znění „DEPROSAN“ zapsané v rejstříku ochranných známek pod číslem XY pro třídy výrobků a služeb 1, 3 a 5 s právem přednosti od 7. 11. 2008.

4. Žalobci uzavřeli se společností P. dne 28. 11. 2008 licenční smlouvu, kterou poskytli této společnosti výhradní licenci k užívání ochranné známky „DEPROS“ na dobu neurčitou. Strany této smlouvy sjednaly, že nabyvatel není oprávněn uzavírat sublicence s třetími stranami. Dopisem ze dne 18. 3. 2020 vypověděli žalobci tuto licenční smlouvu ke dni 31. 5. 2020.

5. Společnost P. užívala ochrannou známku „DEPROSAN“ s ústním souhlasem spoluvlastníků této ochranné známky bez uzavření licenční smlouvy. V řízení nebylo zjištěno dřívější užívání nezapsaného označení tohoto znění společností P. ve smyslu § 10 odst. 2 zákona č. [441/2003](#) Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. [6/2002](#) Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní

správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách). (Odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně i odvolacího soudu obsahují v této souvislosti zjevnou nesprávnost spočívající v záměně obou předmětných označení.)

6. Dne 31. 1. 2020 uzavřely společnost P. jako propachtovatel a žalovaná jako pachtýř smlouvu o pachtu závodu na dobu od 1. 2. 2020 do 31. 12. 2029. Strany této smlouvy sjednaly, že součástí pachtu je i užívání ochranných známek, pod nimiž jsou produkty uváděny na trh, zejména pak označení „DEPROS“, a že pachtýř je současně oprávněn uvádět na trh chemické produkty se stejným obchodním označením, jaké užívá propachtovatel (např. chemické produkty řady DEPROSAN a PALMFOAM). Žalovaná předmětné ochranné známky na základě této smlouvy užívala.

7. Po právní stránce se odvolací soud ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, podle kterého předmětná licenční smlouva neumožňovala poskytnutí oprávnění k užívání ochranné známky „DEPROS“ třetí osobě. Práva a povinnosti z této licenční smlouvy se podle § 3028 odst. 3 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku (dále též je „o. z.“), řídí právním režimem zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku (dále též jen obch. zák.). Vzhledem k této skutečnosti a rovněž vzhledem k tomu, že ohledně označení „DEPROSAN“ nebyla uzavřena licenční smlouva (zde obsahují odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně i odvolacího soudu rovněž záměnu tohoto označení), je smlouva o pachtu závodu ze dne 31. 1. 2020 neplatná podle § 580 odst. 1 ve spojení s § 576 o. z. pro rozpor se zákonem. Předmětem pachtu závodu nemůže být podle § 2349 a násl. o. z. ani právo nezapsaného označení podle § 10 odst. 2 zákona o ochranných známkách, neboť to vylučuje povaha tohoto práva. Žalovaná proto užívá předmětné ochranné známky podle § 8 zákona o ochranných známkách neoprávněně.

II. Dovolání a vyjádření k němu

8. Rozsudek odvolacího soudu napadla výslovně v celém rozsahu žalovaná dovoláním, které považuje za přípustné podle § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), pro řešení otázky hmotného práva, která v rozhodování odvolacího soudu nebyla dosud vyřešena, a to otázky, zda je žalovaná jako pachtýř závodu společnosti P. oprávněna užívat předmětné ochranné známky v rámci své podnikatelské činnosti.

9. Nesprávnost právního posouzení věci spatřuje žalovaná v tom, že dle jejího názoru předmětem pachtu obchodního závodu mohou být také práva k užívání ochranných známek souvisejících s provozem závodu. Občanský zákoník ani pachtovní smlouva nijak neomezují žalovanou jako pachtýře v užívání předmětných ochranných známek. Práva duševního vlastnictví jsou dle žalované součástí závodu a při pachtu závodu tvoří licenční práva k nim součástí pachtu. Propachtovatel je oprávněn převést na pachtýře práva k ochranné známce nejen tehdy, pokud je propachtovatel sám jejich původcem. Podle § 2351 o. z. je zakázáno převést na pachtýře ta práva z duševního vlastnictví, u nichž to vylučuje smlouva, kterou bylo toto právo propachtovateli poskytnuto, nebo povaha tohoto práva. Stejně tak podle § 488g odst. 1 obch. zák. mohly strany v licenční smlouvě vyloučit převod oprávnění k užívání předmětu průmyslového vlastnictví. Licenční smlouva k předmětným ochranným známkám pacht závodu nevylučovala, vylučovala pouze možnost poskytnutí sublicence. Navíc souhlas s užíváním ochranné známky může být poskytnut i jinak, než formou licenční smlouvy. K tomuto svému názoru žalovaná odkázala na závěry vyjádřené v rozsudcích Nejvyššího soudu ze dne 7. 7. 2009, sp. zn. 32 Cdo 1817/2008, a ze dne 15. 4. 2014, sp. zn. 23 Cdo 3790/2011. Předmětná smlouva o pachtu proto byla dle žalované uzavřena platně.

10. Ve vztahu k užívání ochranné známky „DEPROSAN“ má žalovaná navíc za to, že rozsudek

odvolacího soudu je nepřezkoumatelný. Dle žalované odvolací soud pouze odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2014, sp. zn. 23 Cdo 3790/2011, který však žádným způsobem neposuzoval problematiku pachtu závodu (ani nájmu) v souvislosti s užíváním nezapsaného označení. Dle žalované je pachtýř závodu oprávněn užívat i nezapsané označení tvořící součást tohoto závodu.

11. Žalovaná navrhl, aby dovolací soud odložil vykonatelnost napadeného rozsudku odvolacího soudu a následně tento rozsudek zrušil a věc „vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení“.

12. Žalobci se k dovolání žalované vyjádřili v tom smyslu, že považují napadený rozsudek odvolacího soudu za správný, a navrhl, aby dovolací soud dovolání žalované odmítl, popřípadě zamítl.

III. Přípustnost dovolání

13. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno v zákonné lhůtě a oprávněnou osobou, zastoupenou advokátem (§ 240 odst. 1 a § 241 odst. 1 o. s. ř.), posoudil, zda dovolání obsahuje předepsané náležitosti a zda je přípustné.

14. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

15. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

16. Podle § 241a odst. 1 až 3 o. s. ř. dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (odst. 1). V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, vymezení důvodu dovolání, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání (§ 237 až 238a) a čeho se dovolatel domáhá (dovolací návrh) (odst. 2). Důvod dovolání se vymezí tak, že dovolatel uvede právní posouzení věci, které pokládá za nesprávné, a že vyloží, v čem spočívá nesprávnost tohoto právního posouzení (odst. 3).

17. Dovolání nečiní přípustným námitky žalované, jimiž zpochybňuje závěr odvolacího soudu o tom, že právo předchozího uživatele nezapsaného označení ve smyslu § 10 odst. 2 zákona o ochranných známkách nemůže být předmětem pachtu závodu.

18. Dovolací soud ve svém rozhodování dospěl k ustálenému závěru, podle kterého požadavek, aby dovolatel v dovolání uvedl, v čem spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání, je podle § 241a odst. 2 o. s. ř. obligatorní náležitostí dovolání. Může-li být dovolání přípustné jen podle § 237 o. s. ř., je dovolatel povinen v dovolání vymežit, které z tam uvedených hledisek považuje za splněné, přičemž k projednání dovolání nepostačuje pouhá citace textu ustanovení § 237 o. s. ř. či jeho části (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2394/2013, uveřejněné pod č. 4/2014 ve Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 8. 2013, sen. zn. 29 NSČR 55/2013). Proto k přípustnosti dovolání nepostačuje ani vymezení jednotlivých dovolacích námitek, aniž by společně s nimi byla řádně vymezena otázka přípustnosti dovolání, neboť dovolací řízení nemá být bezbřehým přezkumem, v němž procesní aktivitu stran nahrazuje soud (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. 21 Cdo 541/2004,

či ze dne 27. 5. 2015, sp. zn. 22 Cdo 1936/2015). Otázku přípustnosti dovolání si není oprávněn vymezit sám dovolací soud, neboť by tím narušil zásady, na nichž spočívá dovolací řízení, zejména zásadu dispoziční a zásadu rovnosti účastníků řízení. Z judikatury Ústavního soudu se podává, že pokud Nejvyšší soud posuzuje splnění formálních náležitostí dovolání stanovených občanským soudním řádem, nejedná se o přepjatý formalismus, ale o zákonem stanovený postup (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 4. 2015 ve věci sp. zn. I. ÚS 1092/15).

19. Proto pouhá polemika dovolatele s právním posouzením věci provedeným odvolacím soudem s tím, že toto právní posouzení má být jiné, nepředstavuje řádné vymezení předpokladů přípustnosti dovolání ve smyslu § 241a odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 237 o. s. ř. (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 22 Cdo 2618/2018).

20. Svými námitkami napadajícími závěr odvolacího soudu o tom, že právo předchozího uživatele nezapsaného označení nemůže být předmětem pachtu závodu, nevymezuje žalovaná shora uvedeným způsobem předpoklady přípustnosti dovolání, neboť neuvedla, od jaké konkrétní ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu se odvolací soud měl svým rozhodnutím odchýlit, stejně tak nevymezila žádnou konkrétní otázku hmotného nebo procesního práva, na níž rozhodnutí odvolacího soudu závisí a jež nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena, nebo sice vyřešena byla, avšak měla by být nyní dovolacím soudem posouzena jinak (resp. žalovaná neoznačila dosavadní judikaturu, od níž by se měl dovolací soud odchýlit). Svými námitkami tak žalovaná ve skutečnosti předkládá dovolacímu soudu pouhou polemiku s právním závěrem odvolacího soudu, jež však přípustnost dovolání založit nemůže.

21. Kromě toho se odvolací soud ztotožnil se zjištěním soudu prvního stupně, podle kterého v řízení nebylo zjištěno, že by společnost P. užívala označení „DEPROSAN“ jako nezapsané označení ve smyslu § 10 odst. 2 zákona o ochranných známkách. Skutková zjištění soudů přitom dovolacímu přezkumu nepodléhají (srov. § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 věty první o. s. ř.).

22. Dovolací soud dospěl ve svém rozhodování k ustálenému závěru, podle kterého jestliže obtojí jeden z důvodů, na nichž odvolací soud své rozhodnutí založil, nemůže žádný další dovolací důvod naplnit podmínky přípustnosti dovolání podle § 237 o. s. ř., neboť ani odlišné vyřešení takto vymezeného předmětu dovolacího řízení by se nemohlo v poměrech dovolatele nijak projevit, což činí jeho dovolání i ve zbylém rozsahu nepřípustným (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2005, sp. zn. 29 Odo 663/2003, uveřejněné pod číslem 48/2006 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek).

23. Jelikož v projednávané věci nebyl (nemohl být) dovoláním zpochybněn závěr odvolacího soudu, že v řízení nebylo zjištěno, že by společnost P. dříve užívala označení „DEPROSAN“ jako nezapsané označení ve smyslu § 10 odst. 2 zákona o ochranných známkách, nemohou přípustnost dovolání ve vztahu k tomuto označení založit žádné námitky týkající se žalovanou tvrzeného přechodu práva společnosti P. jako předchozího uživatele tohoto nezapsaného označení na žalovanou.

24. Dovolací soud nicméně shledává dovolání žalované přípustným pro řešení otázky (na níž rozhodnutí odvolacího soudu závisí), zda uzavřením smlouvy o pachtu závodu podle § 2349 a násl. o. z., jehož součástí je licence k předmětu průmyslového vlastnictví poskytnutá propachtovateli licenční smlouvou uzavřenou podle § 508 a násl. obč. zák., vzniká právo pachtýře užívat předmět průmyslového vlastnictví v rozsahu poskytnuté licence, nebyl-li k tomu poskytovatelem licence udělen souhlas, což je otázka, jež dosud nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena.

IV. Důvodnost dovolání a právní úvahy dovolacího soudu

25. Dovolání není důvodné, neboť rozhodnutí odvolacího soudu při vyřešení těchto otázek nespočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).
26. Právní posouzení věci je činnost soudu spočívající v podřazení zjištěného skutkového stavu pod hypotézu (skutkovou podstatu) vyhledané právní normy, jež vede k učinění závěru, zda a komu soud právo či povinnost přizná, či nikoliv.
27. Nesprávným právním posouzením věci je obecně omyl soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav (skutková zjištění), tj. jestliže věc posoudil podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.
28. Podle § 502 o. z. obchodní závod (dále jen „závod“) je organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.
29. Podle § 3028 odst. 3 o. z. není-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy. To nebrání ujednání stran, že se tato jejich práva a povinnosti budou řídit tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti.
30. Podle § 479 obch. zák. na kupujícího přecházejí všechna práva vyplývající z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, jež se týkají podnikatelské činnosti prodávajícího podniku. Je-li pro nabytí nebo zachování těchto práv rozhodné uskutečňování určité podnikatelské činnosti, započítává se do této činnosti nabyvatele uskutečněné po prodeji podniku i činnost uskutečněná při provozu podniku před jeho prodejem (odst. 1). K přechodu práva podle odstavce 1 však nedochází, jestliže by to odporovalo smlouvě o poskytnutí výkonu práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví nebo povaze těchto práv (odst. 2).
31. Podle § 488g odst. 1 obch. zák. na základě smlouvy o nájmu podniku vzniká nájemci oprávnění užívat označení, know-how a předměty průmyslového vlastnictví náležející pronajímateli a související s pronajatým podnikem v rozsahu, v jakém je toho třeba pro řádné provozování podniku, a to po dobu trvání nájmu. Úhrada za užívání je součástí nájemného. Ustanovení zvláštních právních předpisů o licenční smlouvě a zápisu licence do příslušných rejstříků nejsou dotčena.
32. Podle § 508 odst. 1 obch. zák. licenční smlouvou k předmětům průmyslového vlastnictví opravňuje poskytovatel nabyvatele ve sjednaném rozsahu a na sjednaném území k výkonu práv z průmyslového vlastnictví (dále jen „právo“) a nabyvatel se zavazuje k poskytování určité úplaty, nebo jiné majetkové hodnoty.
33. Podle § 511 odst. 2 obch. zák. nabyvatel není oprávněn přenechat výkon práva jiným osobám.
34. Dovolací soud ve svém rozhodování dovodil, že nabyvatel práv z licenční smlouvy se nestává majitelem práva průmyslového vlastnictví, ale vzniká mu pouze oprávnění v rozsahu stanoveném smluvní licencí využívat předmět průmyslového vlastnictví. V případě nabyvatele licence se tedy jedná jen o relativní právo (pohledávku) k výkonu práva průmyslového vlastnictví, projevující se toliko oprávněním předmět průmyslového vlastnictví v souladu s licenční smlouvou užívat (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2001, sp. zn. 21 Cdo 574/2000).
35. Z této povahy licence k předmětům práv průmyslového vlastnictví plyne, že licence může být součástí závodu nabyvatele licence jako podnikatele, neboť závod představuje zvláštní případ věci hromadné a jakožto organizovaný soubor jmění zahrnuje zásadně veškerý majetek a dluhy, které

mají souvislost s provozováním podnikání (srov. § 502 o. z.).

36. Dále dospěl dovolací soud ve svém rozhodování k závěru, podle kterého zahrnuje-li postoupená pohledávka práva a povinnosti vzniklé z právních poměrů vzniklých před 31. 12. 2013, použije se podle § 3028 odst. 3 o. z. i na postupitelnost pohledávky a její účinky právní úprava účinná do tohoto data, není-li stranami ujednáno jinak (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 9. 2016, sp. zn. 23 Cdo 1878/2015, uveřejněné pod číslem 21/2018 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, k jehož závěrům se Nejvyšší soud přihlásil rovněž např. v usnesení ze dne 26. 9. 2019, sp. zn. 25 Cdo 1908/2018, nebo rozsudku ze dne 29. 4. 2021, sp. zn. 29 Cdo 2435/2019). Obdobně pak dovolací soud formuloval závěr, podle kterého vzhledem ke znění § 3028 odst. 3 o. z. se dosavadními předpisy řídí vznik, změna i zánik právních vztahů (poměrů), tzn. zejména otázka výkladu a platnosti právních úkonů, změn jejich subjektů či obsahu závazků.

37. Vzhledem k tomu, že licence k předmětu průmyslového vlastnictví (ve smyslu užívacího oprávnění k takovému předmětu relativní povahy) je svojí povahou pohledávkou, použije se shora uvedený výkladový princip, podle kterého se změna subjektů závazků vzniklých před 31. 12. 2013 řídí dosavadními právními předpisy, i na licence k předmětům průmyslového vlastnictví vzniklé na základě licenční smlouvy uzavřené podle § 508 a násl. obch. zák. (ve znění účinném do 31. 12. 2013), neboť účinná právní úprava nestanoví pro tyto licence žádné odlišné (intertemporální) pravidlo, a to ani pro případ, kdy licence tvoří součást závodu nabyvatele licence a nabyvatel přenechává svůj závod k užívání a požívání jiné osobě na základě smlouvy o pachtu závodu podle § 2349 a násl. o. z.

38. Proto uzavření smlouvy o pachtu závodu může mít na změnu subjektů licenční smlouvy (tedy v případě změny subjektu na straně nabyvatele v podobě postoupení, resp. přenechání, takové licence) uzavřené do 31. 12. 2013, jež tvoří součást tohoto závodu, pouze takové účinky, jaké připouštěla právní úprava účinná do tohoto data, podle níž byla licenční smlouva uzavřena (nebylo-li mezi stranami licenční smlouvy sjednáno jinak).

39. Pokud jde o účinky, jaké mělo nakládání s podnikem (jeho prodejem nebo nájmem) podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2013, lze odkázat na závěry rozhodovací praxe dovolacího soudu, podle které právy, na něž se prodej závodu (podniku) vztahuje, jsou též pohledávky, které jsou ke dni účinnosti smlouvy o prodeji závodu (podniku) jeho součástí (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 5. 10. 2005, sp. zn. 35 Odo 653/2004, uveřejněný pod číslem 84/2006 Sbírky rozhodnutí a stanovisek, ze dne 1. 10. 2008, sp. zn. 32 Cdo 2013/2008, uveřejněný pod číslem 68/2009 Sbírky rozhodnutí a stanovisek, nebo ze dne 27. 9. 2011, sp. zn. 23 Cdo 3019/2009).

40. Obdobně pak podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 dospěl dovolací soud k závěru, podle kterého koupí obchodního závodu se kupující stává věřitelem (všech) pohledávek, které k závodu náleží (§ 2177 odst. 1 o. z.); tomu nebrání ani skutečnost, že konkrétní pohledávka tvořící součást závodu je zapsána v soupisu majetkové podstaty třetí osoby. Původní vlastník závodu pohledávku převodem závodu „nepřevádí“; ta coby pohledávka (věc), která k závodu „náleží“ na nabyvatele závodu „přechází“ (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 6. 2022, sp. zn. 29 ICdo 92/2020).

41. Byť i licence k předmětu průmyslového vlastnictví je (jak zdůvodněno shora) pohledávkou, nelze pominout, že právě ve vztahu k licencím stanovila právní úprava obchodního zákoníku při dispozici s podnikem, jehož součástí licence byla, odlišný režim (a stanoví tak ostatně i právní úprava občanského zákoníku účinná od 1. 1. 2014, srov. § 2178 a 2351 o. z.). Ten zohledňovala rovněž rozhodovací praxe dovolacího soudu, podle které právní úprava prodeje podniku podle obchodního zákoníku neupravovala další podmínky pro přechod práv a závazků tvořících součást podniku, avšak s výjimkou „pohledávek, závazků, práv z duševního vlastnictví a obchodního jména“ (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2002, sp. zn. 29 Odo 314/2001).

42. V tomto smyslu obsahovala ustanovení § 479 odst. 2 a § 488g odst. 1 věty třetí obch. zák. v případě dispozice s podnikem jeho prodejem nebo nájmem pro licence k předmětům průmyslového vlastnictví zvláštní podmínku jejich přechodu zohledňující obsah smluvního ujednání o postupitelnosti (přenechání) licence v licenční smlouvě, resp. zohledňující vůli majitele práva průmyslového vlastnictví (poskytovatele licence) ve vztahu ke změně okruhu subjektů oprávněných k výkonu jeho absolutního práva po dobu trvání licence.

43. Na tomto nic nemění, že v případě nájmu závodu zmiňovalo ustanovení § 488g odst. 1 obch. zák. (vložené do obchodního zákoníku s účinností od 1. 1. 2001) pouze „ustanovení zvláštních právních předpisů o licenční smlouvě“. Smluvní typ licenční smlouvy k předmětům průmyslového vlastnictví byl upraven v samotném obchodním zákoníku, a tudíž vzájemný vztah postupitelnosti (přenechání) licence a nájmu podniku vyplýval přímo z právní úpravy obsažené v rámci tohoto právního předpisu (resp. z vnitřního vztahu těchto smluvních typů upravených obchodním zákoníkem) bez nutnosti výslovného odkazu na tuto úpravu.

44. Pro projednávanou věc je rovněž významné, že právní úprava licenční smlouvy k předmětům průmyslového vlastnictví podle § 508 a násl. obch. zák. byla založena na zásadě osobního výkonu poskytnuté licence, proto nabyvatel licence nebyl oprávněn přenechat licencovaný výkon práva jiným osobám (srov. § 511 odst. 2 obch. zák.), neudělil-li poskytovatel licence k takovému přenechání souhlas (srov. § 263 obch. zák.). Jak uvedeno shora, od této zásady se právní úprava obchodního zákoníku neodchylovala ani pro případ prodeje či nájmu podniku, čímž se zvláštní režim přechodu licence odlišoval od obecné úpravy přechodu práv a povinností při prodeji či nájmu podniku.

45. Proto nebyl-li poskytovatelem licence k předmětu průmyslového vlastnictví udělen souhlas, nedocházelo k postoupení (přenechání) poskytnuté licence k takovému předmětu ani v případě dispozice s podnikem nabyvatele (jeho prodejem či nájmem), jehož součástí poskytnutá licence případně byla.

46. V tomto se (dispozitivní) právní úprava licenční smlouvy k předmětům průmyslového vlastnictví podle § 508 a násl. obch. zák. lišila jak od (předmětově příbuzné) právní úpravy licenční smlouvy k předmětům chráněným autorským zákonem [srov. § 48 odst. 2 zákona č. [121/2000](#) Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2013], tak rovněž od účinné právní úpravy licenční smlouvy k předmětům duševního vlastnictví (srov. § 2365 o. z.).

47. Jak zdůvodněno shora, na podmínkách postupitelnosti (přenechání) licence k předmětu průmyslového vlastnictví vzniklé do 31. 12. 2013 a tvořící součást podniku nabyvatele licence, pak nic nemůže změnit ani skutečnost, že k dispozici s původním podnikem jako věcí hromadnou došlo až později v podobě obchodního závodu podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 jeho pachtem.

48. Odkaz dovolatelky na rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 7. 7. 2009, sp. zn. 32 Cdo 1817/2008, a ze dne 15. 4. 2014, sp. zn. 23 Cdo 3790/2011, není přiléhavý, neboť v těchto rozsudcích nebyla otázka vlivu uzavření smlouvy o pachtu závodu (popř. nájmu podniku) na licenci tvořící součást tohoto závodu (podniku) řešena.

49. Lze tak uzavřít, že uzavřením smlouvy o pachtu závodu, jehož součástí je licence k předmětu průmyslového vlastnictví poskytnutá propachtovateli licenční smlouvou uzavřenou podle § 508 a násl. obch. zák., vzniká právo pachtýře užívat předmět průmyslového vlastnictví v rozsahu poskytnuté licence pouze tehdy, pokud k tomu poskytovatel licence udělil souhlas.

50. Jelikož v řízení nebyla odvolacím soudem zjištěna existence takového souhlasu ze strany žalobců (poskytovatelů licence k ochranné známce „DEPROS“), je rozhodnutí odvolacího soudu při řešení

právní otázky, pro kterou je dovolání přípustné, správné.

51. Vzhledem k přípustnosti dovolání dovolací soud podle § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř. rovněž přezkoumal, zda řízení nebylo postiženo vadami uvedenými v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i jinými vadami řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a shledal, že řízení před soudy obou stupňů takovými vadami netrpí, a to ani dovolatelkou vytýkanou nepřezkoumatelností rozsudku odvolacího soudu.

52. Otázka, za jakých okolností je možno považovat rozhodnutí odvolacího soudu za nepřezkoumatelné, byla v rozhodování dovolacího soudu již vyřešena a rozhodovací praxe dovolacího soudu se ustálila v závěru, že měřítkem toho, zda lze v dovolacím řízení považovat rozhodnutí odvolacího za přezkoumatelné, je především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě využít dovolání jako opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí. I když rozhodnutí odvolacího soudu nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nejsou podle obsahu dovolání na újmu práv účastníků řízení. Rozhodnutí odvolacího soudu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů tehdy, když vůči němu nemůže účastník, který s rozhodnutím nesouhlasí, náležitě formulovat důvody dovolání, a ani soud rozhodující o tomto opravném prostředku nemá náležité podmínky pro zaujetí názoru na věc. Nelze pokládat za nepřezkoumatelné takové rozhodnutí, u něhož je všem účastníkům nepochybné, jak a proč bylo rozhodnuto (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, uveřejněný pod číslem 100/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. 22 Cdo 3814/2015).

53. Kromě toho Ústavní soud opakovaně vysvětlil, že není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2012, sp. zn. III. ÚS 3122/09).

54. Proto odvolací soud může v odůvodnění svého rozhodnutí odkázat na rozhodnutí soudu prvního stupně jako věcně správné, jestliže je odůvodněno natolik, že k uvedené argumentaci není potřeba v rozhodnutí odvolacího soudu nic dalšího uvádět (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2004, sp. zn. 33 Odo 428/2003, a ze dne 17. 10. 2008, sp. zn. 22 Cdo 2437/2008, či jeho usnesení ze dne 28. 2. 2019, sp. zn. 27 Cdo 1052/2018).

55. Z obsahu dovolacích důvodů formulovaných dovolatelkou přitom vyplývá, že jí bylo zřejmé, na základě jakých důvodů dospěl odvolací soud k závěru o tom, že dovolatelce právo k užívání předmětných ochranných známek v důsledku uzavření smlouvy o pachtu závodu nevzniklo.

56. Pro úplnost pak lze uvést, že dovolací soud posoudil rozsah dovolání žalované s přihlédnutím k celkovému obsahu dovolání (§ 41 odst. 2 o. s. ř.) a dovodil, že proti nákladovému výroku napadeného rozsudku dovolání ve skutečnosti nesměřuje, neboť ve vztahu k tomuto výroku postrádá dovolání jakékoli odůvodnění. Kromě toho by proti tomuto výroku nebylo dovolání podle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. přípustné.

V. Závěr

57. Lze tak uzavřít, že z pohledu uplatněných dovolacích důvodů je rozhodnutí odvolacího soudu správné. Dovolací soud proto dovolání podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)